

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

NICOLAS DAMASCÈNE

EX NICOLAI
DAMASCENI
VNIVERSALI HISTORIA

SEV

De moribus gentium libris excepta

IOHANNIS STOBÆI

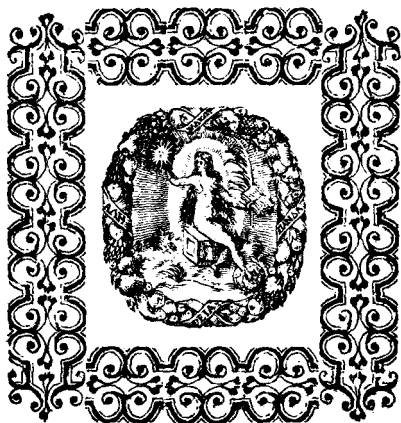
collectanea,

QVÆ

NICOLAUS CRAGIVS latina fecit, &

seorsum edidit.

Ed. et Trad.

BIBLIOTHÈQUE S. J.
Les Fontaines
60 - CHANTILLY

APVD

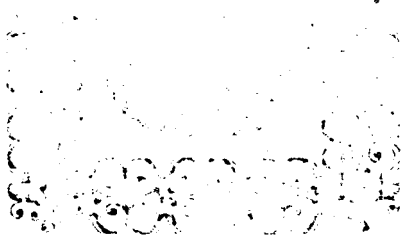
Petrum Santandreanum,

MDCCCXIII.

1870

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT
CHICAGO, ILL.
JANUARY 1870

D V A

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

VIRTUTE, ERUDITIONE

ET GENERE NOBILISSIMO

OLIGERO ROSÆCRANTIO

ILL. D. GEORGII ROSÆCR. F.

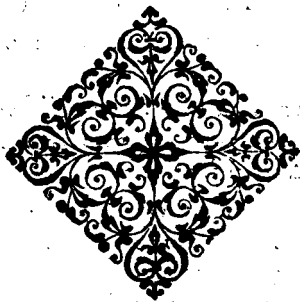
NIC. CRAGIVS S. D.

Dedicatur à multis Nobil. Oligere, & quidem doctissimis viris, singularis tui ingenij felicitas, necnon egregium circa Philosophiam studium. Et tu ipse re fidem facis, nihil ad gratiam ab illis fingi, sed quantum laude eorum fertur, tantum merito tibi tribui. Praclarum vero institutum, nec scio an generoso & excelsò tuo animo aliud dignius. Ac gratulor patriæ familiaque talem Rosæcrantium, gratular parensibus tam insignem filium. Sed patere tamen, mi Oligere, amore tui, patriæque studio, hoc à me dici, non tantum conuenire tibi tam illustri loco orto, eam qua in contemplatione natura occupata est Philosophiam: sed multo magis a'teram, quæ de Virtutis actionibus differit, & vitæ ciuilibus præcepta tradit. Nam hæc propius ipsum hominem id est mentem nostram attingit, & in ea humana sapientiæ meditatio & exercitatio præcipue consistit. Quod hæc dubie ita saniores quique Philosophorum iudicarunt, qui illa non contenti, istius studium vel maxime sibi excelendum existimarunt. Id quod ne longe petitis exemplis tibi confirmare necesse sit, à Principibus Philosophorum discas. Vide mihi septem sapientes Græcæ, qui Philosophiam ipsam condide-

runt, eorum solum Thaletem habes natura arcana scrutantem,
 reliqui in Politia versati. Et ex illis ipsis Philosophis, quos maxi-
 mi facere potes, Socrates, Plato, Aristoteles, Theophrastus, per-
 magnam in hanc operam & studium posuerunt. Atque ut pau-
 cis absolvam, fuit hoc familiare cunctis ferè Philosophis, ac in pri-
 mis Academicis tum Peripateticis. Quorum è numero est Nic.
 Damascenus haud postremus, qui ad exemplum Aristotelis ac
 Theophrasti, huius generis scripsit libros octoginta Καθολικῆς ἰσο-
 είας, ut vocat, seu de moribus gentium vniuersarum, plenos haud
 dubie bonæ frugis & multiplicis doctrinæ. Utinam extarent tan-
 tummodo, cum huius, cum istorum auctorum quos dixi, scripta,
 non esset ista eruditæ doctrinæ pars à cultoribus adeo deserta: sed
 inueniret complures tui similes verè nobiles, id est ad virtutis glo-
 riam recta via grassantes, quorum animis efficacissimum sui amo-
 rem excitaret. Sed quia manca præceptorum aliquatenus Phi-
 losophia, & historia huiusmodi politica destituimur, haud nullo
 in operapretio studium ab iis occupari putandum, quibus ad cu-
 ram est hæc qualiacunque veterum Rerumpub. monumenta con-
 seruare. Quapropter quæ istius Nic. Damasceni in collectaneis a-
 pud Stobæum reperi, placuit descripta & seorsum excusa hoc
 tempore euulgare, ac quod ad Cnomas seu sententias proprie non
 pertineant, suo quasi auctori ex aliena possessione asserta restituere.
 Nam quæ apud Athenæum sunt, vel quæ alia eò pertinentia
 obseruare licuerit, aliàs additurus. At tamen non sine hæc eius
 generis, ut politicum efficiant, sicut nec item philosophorum præce-
 pta: eo tamen loco habenda, ut cum vsu rerum communè pruden-
 tiæ & consilij fundamenta maiorem in modum confirment. Sed
 præcepta & instituta politica Nobiliss. Oligero, ex hisce & aliis
 philosophorum libris petes: vsu certè non aliumde melius disces,
 quam

quam ab illustri parente tuo, in quo Deus tibi vivum sapientie & aliarum magnarum virtutum exemplum statuit. Ad cuius imitationem si totum te compares, ei que te quam simillimum prestes, nihil ferè maius est, quod à te patria desiderari. Quod tibi ut contingat, omnes patria amantes precamur, idque ut de te indubitatè speremusq; virtus & eruditio subet tua. Per quam virtutem tuam, Nobiliss. Oligere, te maiorem in modum rogo velis hunc libellum tuo nomini dicatum, gratum haberi, & pra illo animum, vnde prodyt, longè magis acceptare. Quod si feceris, hoc quod sem studij mei erga te pignus, huius libelli oblatione habes, dabo operam uti postmodum aliquo cum fœnore luam & redimam.

Vale feliciter nobilissime
Oligere.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΘΥΝΟΙ.

Ομοίαι τοῖς ναγαροῖς αἰλιανθροπῆτες διχόμοιοι, φίλοι ποιουῦνται. Τῶν δὲ ἕτερον, τοῖς μὲν ἐκουσίως ἐλθόντας, σφόδρα πμῶσι πτε δὲ ἀκουσίως, κλάζουσι.

ΑΡΙΤΟΝΟΙ.

Αρίτονοι ἴβ' ἐμφύχων ἐδὴν ἀποκτείνουσι. τὰ δὲ κεράμια ἴβ' χρησησίω ἐν χρυσοῖς ἐλύτερις φυλάττουσι.

ΔΑΡΔΑΝΟΙ.

Δαρδανεῖς, Ἰλλυρικὸν ἔθνος, τρεῖς ἐν τῷ βίῳ λούοντα μόνον, ὅταν γηυνῶνται, καὶ ὅπ' ἰγάμοις, καὶ τολοῦ πάντες.

ΓΑΛΑΚΤΟΦΑΓΟΙ.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, ἀακοῖ ἐῖσιν, ἄσπερ καὶ οἱ πλείεσσι Σκυθῶν.

Τεσφλῶ δὲ ἔχρουσι γάλα μόνον ἵππων, ἃς ἔ τυροποιουῦντες, ἐαδίουσι καὶ πίνουσι. Καὶ εἰσὶ δὲ τὸ δυσμαχότατοι, σὺν αὐτοῖς πάντῃ τῶν τεσφλῶ ἔχοντες. οὗτοι καὶ Δάρειον ἐτρέφαντο.

Εἰσὶ δὲ καὶ δικημότατοι, κοινὰ ἔχοντες τὰ τε κτήματα καὶ τὰς γυναῖκας. ὥστε τοῖς μὲν πρεσβυτέροις αὐτῶν πατέρας ὀνομάζειν, τοῖς δὲ νέοις παῖδας, τοῖς δὲ ἡλικας ἀδελφοῖς.

Ὡν ἡ καὶ Ἀνάχαρσις, εἰς ἴβ' ἐπὶ ἀ σοφῶν νομοθεῖς· ὃς ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἰσορῆσῃ τὰ ἴβ' ἄλλων νόμματα.

Τούτων καὶ Ὀμηρος μέμνηται, ἐν οἷς φησι·

Μυσῶν τ' ἀγχιμάχων καὶ Ἀγαυῶν ἵππομολγῶν,

Γαλακτοφάγων, Ἀβίων τε, δικημοτάτων ἀνθρώπων. Ἀβίους δὲ αὐτοὺς λέγει, ἢ δὲ τῶν γλῶ μὴ γεωργεῖν, ἢ δὲ τὸ ἀοίκους εἶναι, ἢ δὲ τὸ χρῆσθαι

EX NICOLAO DAMASCENO
DE MORIBVS GENTIVM.

THYNI.

THYNI naufragos humaniter excipiunt, & amicitia sibi deuinciunt. Sed & ex peregrinis eos, qui spontè accedunt, eximie honorant: Qui verò inuiti ad ipsos delati fuerint, puniuntur.

ARITONI.

Aritoni nullum animal mactant. Oracula sua testis inscripta habent, quæ in aureis inuolucris custodiunt.

DARDANI.

Dardani, gens Illyrica, ter saltè in vita lauantur, quum in lucem recens editi sunt, quum nuptias contrahunt, quum fato sunt functi.

GALACTOPHAGI.

Galactophagi, gens Scythica non in ædibus degunt, vt & plerique alij Scytharum.

Victus eis saltè equarum lacte constat, vnde caseos conficiunt, vt ita eo tum potu tum cibo vtantur. Itaque non facile bello superantur, quod comitatus vbiq; ipis præsto sit. Hi & Darium domum remeare coegerunt.

Sunt autem inuicem iustissimi, vt pòte qui facultates & uxores communes habeant. Vnde inter se Seniores quosuis patres suos appellant, iuniores filios, & æquales fratres.

Ex his oriundus Anàcharis, in septem sapientum numero habitus, qui in Græciam venit, vt leges & instituta aliorum disceret.

Quin meminit eorum & Homerus vbi inquit,

Myforum cominus pugnantium, & Agauorum equas mulgentium.

Et Galactophorum, Abiorumque iustissimorum hominum. Abios autem vocat eos, siue quod terram non colerent, siue quod sine domibus degerent, siue etiam quod hi Coliaricus in

ῥηϊδάται τούτοις μόνοις πέξουσ. βίον γὰρ λέγει τὸ πῆξον.

Παρά τούτοις ἐδὲ εἷς, ἔτι φθορῶν ὡς φασιν, ἔτι μισῶν, οὔτε φοβούμενος ἰσορήθη, δὲ πλεῖστα θοῦ κοινότητάς, καὶ διακοσμίαν.

Μαχηροὶ δὲ οὐχ ἦσαν αὐτῶν αἱ γυναῖκες, ἢ οἱ ἄνδρες, καὶ συμπολεμοῦσιν αὐτοῖς ὅταν δύνῃ. Καὶ δὲ τὰ τοῦ Ἀμαζόνας γυναικοτάτας εἶναι, ὡς ποτὲ ἐλάσασα μάλιστα Ἀθηνῶν καὶ Κιλικίας, ὅτι τότε παρώκουε ἐγγὺς τῆς Μαίωπος λίμνης.

Ι Β Η Ρ Ο Ι.

Ἰβήρων αἱ γυναῖκες κατ' ἔτος δ, πὰρ ἔξυφαίνουσιν ἐν κοπῇ δουκίουσιν. Ἄνδρες δὲ χροτόνητοι κείνατες, τὰ πλεῖστα ἐργασαμένους ποσειμῶσιν.

Ἐχουσι δὲ καὶ μέτρον τῆς ζώνης, ἢ τιμὴν γαστέρα φελαβεῖν ἀπὸ μὴ δουκίουσιν, αἰχρὸν ἠρουῶνται.

Ο Μ Β Ρ Ι Κ Ο Ι.

Ομβρικοί ἐν ταῖς πόσιν τοῖς πολέμοις μάχαις αἰχρὸν ἠρουῶνται ἠπτημένοι ζῶν, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ νικᾶν, ἢ ἀποθνήσκον.

Ομβρικοί ἔταν ποσὶν ἀλλήλοισ ἐχουσι ἀμφοσθήτησιν, καδοπλιδῶντες, ὡς ἐν πολέμῳ, μάχονται καὶ δουκίουσιν διακόπτετα λέγειν, οἱ τοῖς ἐσπτοῖς ἀποσφάζαντες.

Κ Ε Λ Τ Ο Ι.

Κελτοὶ οἱ τῶν ἀκαρῶν γητιῶντες, αἰχρὸν ἠρουῶνται τῶν κατὰ πῆξοντα ἢ οἰκίαν φύγειν.

Πλημμυρίδος δὲ ἐκ τῆς ἔξω θαλάσσης ἐπερχομένης, μεθ' ἐπὶ λῶν ἀπαντῶντες ὑπαρῶν κοινὸν ἔως κατακλύζονται, ἵνα μὴ δουκίουσιν φύγοντες τὸν θάνατον φοβεῖσθαι.

Κελτοὶ σὺν ἀποσφάζαντες τὰ καὶ τὸν πῆξοντα.

Μετὰ δὲ ἐδὲ ἐπὶ ἀνάμματα καὶ τὸ ξέρον ἀπὸ λόντος, ἢ πολιτικῶν ὑπὸ τῶν μὲν γὰρ θάνατος ἢ ζημία ὑπὸ τῶν δὲ πολιτικῶν φύγειν.

Τιμῶσι μάλιστα τοῖς χροσιν τῶν κοινῶν ποσειμῶσιν.

Ταῖς δὲ θύρασι τῶν οἰκιῶν ἐδὲ ποτε κλείουσα.

Π Α Ι Δ Α Δ Ι Ο Ι.

Ἐν Παιδαλίοις, ἰσορῶν ἐδὲ ποτε, οὐχ ὁ θύων, ἀλλ' ὁ σινεπῶτατος τῶν παρῶν

bellis vsurparent. Arcus enim poetæ haud rarò *βιός* dicitur.

Apud hos (vt ferunt) neminem deprehendere est inuidia laborantem, aut odio flagrantem, siue metu perculsum, propter vitæ istam communionem & iusticiam.

Bellicosæ autem ipsorum non minus mulieres sunt, quam viri, quæ & vnà in prælium eunt, quum ita factò opus. Itaque & Amazonas fœminas generosissimas esse, adeò vt progressæ sint cum exercitu olim Athenas, & in Ciliciam vsque, quando videlicet iuxta Mæotim paludem habitauerunt.

IBERI.

Iberorum mulieres quotannis in publicum exhibent, quod tela confecerunt. Viri autem suffragiis lecti de ipsiſ iudicant, & quam earum plurimum laborasse inueniunt, ei primos honores deferunt.

Habent quoque zonam certæ mensuræ, intra quam si venter cuiusquam comprehendi nequeat, pro dedecore id magno habetur.

Vmbriçi quum controuersias inter se habent, pugnant armati ac si bello congregiendum esset: & videntur iustiorẽ habuisse causam, qui aduersarium interemerint.

CELTE.

Celtæ Oceani accollæ, pro dedecore habent, si quis muro aut domui ruenti se subducatur.

Inūdatio quum ex mari exteriori accedit, armis induti ei obuiam eunt, subsistuntque donec mergantur, idque ne fugientes videantur quoquo modo mortem formidare.

Celtæ gladiis cincti Reipub. negotia tractant.

Grauiorem etiam pœnam apud eos luit, qui peregrinum, quam qui ciuem interemerit: Illi enim mors irrogatur, isti exilium indicitur.

Ante omnes honore eos afficiunt, qui victoria potiti agrum aliquem in publicum acquisuerunt.

Ianuas ædium nunquam occlusas habent.

PÆDALII.

Apud Pædalios, gentem Indicam, non sacrificus, sed prudentissimus

παρόντων κατάρχεται τῶν ἰερέων. αἰτιῦται δὲ αἰὲν ὧδ' αὐτῶν ἐδὲν ἄλλο, πλὴν δικαιοσύνης.

ΠΡΑΤΣΙΟΙ

Πραῦσοι τοὺς ἀσυνείτυνας, ἐὰν λιμὴν πεισῶσι, τρέφουσι.

ΤΕΛΧΙΝΕΣ.

Τελχῖνες ἀΐθεσποι ὀνομαζόμενοι τὸ ἀέκασθαι κῆτες, οἰκήσαντες τε καὶ ἐν Κύπρῳ. μεταναστάντες δὲ εἰς Ρόδον, καὶ παρῶσι τὴν νῆσον καταχόντες, βασικανοὶ τὰ φάρα ἦσαν καὶ φονεργοί.

Τελχῖται δέοντες, καὶ τὰ τῶν παρῶσιν ἔργα μιμησάμενοι, Ἀθίνας τελχῖνας ἀγαλμα παρῶσι ἰδρύσαντο, ὥσπερ εἰ τις λέγῃ Ἀθίνας βασικανοῦ.

ΤΑΡΤΗΣΣΙΟΙ.

Παρὰ Ταρτασίοις νεωτέρῳ παρισχυτέρῳ καταμαρτυρεῖν, ἐκ ἔξισι.

ΛΕΥΚΑΝΟΙ.

Λευκανοὶ δικάζονται ἀλλήλοις, ὥσπερ ἄλλου πνὸς ἀδικήματος, ἔπειτα καὶ ἀσυνίας καὶ ἀργίας.

Ἐὰν δὲ τις ἀσυντῶ δανείσας χρεὸς ἐλεγχθῆ, στέρεται αὐτῆ.

ΣΟΥΝΙΤΑΙ.

Παρὰ Σουνίταις κατ' ἔτος, οἷτε ἠίδιοι κείνοντα δημοσίᾳ, καὶ αἱ παρδύνοι. ὁ δὲ νελεῖδης ἀεῖρος ἐστὶν, λαμβάνει ἡδὲ βούλεται, εἴθ' ὁ μετ' ἐκείνων εὐτύτεις, καὶ ἔτος ἐρεξίς.

ΛΙΜΙΡΝΙΟΙ.

Λιμίρνιοι κοινὰ τὰς γυμνασίας ἔχουσι, καὶ τὰ τέκνα ἐν κοινῷ τρέφουσι μέχρι ἐτῶν πέντε. εἶτα τῶν ἑκτῶ συνενέγκαντες ἅπαντα τὰ παιδία, τὰς ἐμοσύτητας πρὸς τοὺς ἀνδρας εἰκάζουσι, καὶ ἐκάσῳ τὸ ὅμοιον ἴσο διδάσκει πατερί. ἀφ' ἧς δὲ αὐτὸ ἀπολάβῃ τὸ παιδίον, ἕκαστος μὲν ἴσο λαμβάνει.

tissimus omnium qui præsto sunt, sacra auspicatur. Petitur autem à Diis nihil aliud quam iustitia.

P R A Y S I I.

Praysij, vel Prasijs, vicinos fame afflictos alimento subleuant.

T E L C H I N E S.

Homines illi qui Telchines dicti, antea quidem Cretenfes erant, sed postea & Cyprum inhabitauerunt. Vnde quum in Rhodum migrassent, primique eam insulam occupassent, maligni admodum & inuidi extiterunt.

Quum verò & hi artes mechanicas exercerent, maiorumque opera imitarentur, Minerarum Telchinarum statuam primi crexerunt, quod nomen sonat ac si dicas, Minerarum inuidarum.

T A R T E S S I I.

Apud Tartessios minori natu aduersus maiorem testimonium ferre non licet.

L V C A N I.

Lucani tanquam criminis alicuius, etiam luxuriarum ignauarumque iudicia agitant.

Si quis conuictus luxurioso mutuum dedisse, mutuo isto multatur.

S A M N I T E S.

Apud Saunitas vel Samnites de adolescentibus & virginibus quotannis publicum habetur iudicium. Quem igitur eorum optimum esse sententia iudicum pronunciarit, is sibi ex virginibus eligit uxorem quam vult, deinde secundus ab eo alteram, & sic de cæteris fit deinceps.

L I M Y R N I I.

Lamyrsij vxores habent communes, & liberos communiter alunt vsque ad annum ætatis quintum. Anno autem sexto in vnum conuocant omnes pueros, atque tum ex similitudine ad quemlibet virorum coniecturam facientes, cuiuslibet similem patri filium assignant. Quum itaque quis agnouerit puerum suum, tum quilibet eum vt filium educat.

DE MORIBVS
ΣΑΤΡΟΜΑΤΑΙ.

Σαυρομάταμ δ' ἄτελιῶν ἡμερῶν σπουδῶταμ εἰς ἀλήθειαν.
Ταῖς δὲ γυναιξὶ πάντα πείθονται ὡς διαποίναις.
Παρθένον δὲ ἔσπευτερον αἰμοικίζουσι πρὸς γάμον πρὶν αὐτὴν πολέμου
αἰδρα κτείνῃ.

ΚΕΡΚΕΤΑΙ.

Κερκέταμ τοῖς ἀδικήσαντασ ὀποῦν, τῆν ἱερόν ἀπείργουσι.
Ἐὰν δὲ τις κυβερῶν σκάφος διαμαρτή, πωροσόντες ἐφεξῆσ ἕκασοι ἐμ-
πίουσι αὐτῶν.

ΜΟΣΤΝΟΙ.

Μόστυοι τὸν ἑαυτῶν βασιλέα τρέφουσι ἐν πυργῶ κατακλεισόν.
Ἐὰν δὲ τις δόξῃ κακῶσ ποτὲ βέβηλευθαμ, τῶν λιμῶν αὐτὸν δποκτείνουσι.
Τὸν δὲ τρεφόμενον οἶτον ὄξισου διαεσῶσι, μέγασ κοινῆ ὄξελόντες ταῖσ
ἀφικνεμόροισ ξένοισ.

ΦΡΥΓΕΣ.

Φρύγεσ ὄρκοισ ἔχωνταμ, οὔτ' ὀμνιῶτασ, οὔτε ἄλλοισ ὄχορκοῦτασ.
Ἐὰν δὲ τις παρ' αὐτοῖσ γεωργικὸν βοιῶν δποκτείνῃ, ἢ σκεῖοσ τῆν πρὶν γε-
ωργίαν κλέψῃ, θανάτω ζηνῶσι.
Φρύγεσ ἔκροτοῦττουσι τοῖσ ἱερεῖσ τελευτήσαντασ, ἀλλ' ὄτι λίθοισ
δικαστήγεασ πείρασ ὀρδοῖ.

ΛΥΚΙΟΙ.

Λύκοι ταῖσ γυναικασ μάλλον, ἢ τοῖσ ἀδρασ τιμῶσι, καὶ καλοῦταμ
μπεροδν. Ταῖσ τε κληρονομίασ ταῖσ θυγατράσ λείπουσι, ἔ τοῖσ υἱοῖσ.

Ὅσ οἱ αὐτὸν ἑλδύθεοσ αἰδρ κλέπτων, δοῦλοσ γίνεταμ.

Τασ δὲ μαρτυρίασ ἐν ταῖσ δικασ, οὐκ αἰδῶ παρέρουταμ, ἀλλὰ κατὰ
μῆνα.

ΠΙΣΙΔΑΙ.

Πισίδαμ δικτυοῦτασ ἀπάρουταμ τοῖσ γονεῦσι, ὡσ ἡμεῖσ τοῖσ θεοῖσ
ὄξωπονδοῖσ.

SAVROMATÆ.

Sauromatæ (vel Sarmatæ) tribus diebus cibo se ita ingurgitant, vt repleantur.

Vxoribus in omnibus obtemperant, tanquam Dominabus.

Virgini non prius nuptias concedunt, quam hostem aliquem interfecerit.

CERCETÆ.

Cercetæ reos cuiuscunque admissi criminis ita puniunt, vt factis interdicant.

Si quis scapham gubernans impegerit, accedentes ordine singuli illi inspuunt.

MOSYNI.

Mosyni Regem suum educant turri inclusum.

Si quis iudicatus sit minus benè in publicum cõsuluisse, cum fame enecant.

Fruentum quod ipsis ex agris prouenit æqualiter distribuunt, partem inde aliquam in commune conferentes pro peregrinis aduenientibus.

PHRYGES.

Phryges omni abstinent iureiurando, ita vt nec ipsi iurent, nec alios ad iurandum adigant.

Si quis apud eos bouem aratorem interfecerit, aut agriculturæ instrumentum surripuerit, morte multatur.

Phryges non defodiunt in terram sacerdotes mortuos, sed super columnas lapideas decem cubitorum erectos statuunt.

LYCII.

Lycij plus honoris mulieribus quam viris deferunt, nominæque eis à maribus indantur: Itèmq; bonorum hæredes filias, non filios relinquunt.

Si quis liber condemnatus fuerit furti, pœna seruitutis ei interrogatur.

Testimonia in causis non protinus ferunt, sed post mensem demum.

PISIDÆ.

Pisidæ coniuuantes, parentibus epularum primitias libant, perinde vti nos Diis federum amicitiaque præcedibus.

Grauis

Ἡ δὲ μάλιστα κρείσς ἐστὶ ὡδρα καταθήκης· τὸν δὲ ἄποσερήσαντα, θανατοῦσιν.

Ἐὰν δὲ μοιχὸς ἀλάφ, φειάγεται τὴν πάλιν ἐπὶ ὄνου μὲν τῆς γυναικός, ἐπὶ ἡμέρας τακτάς.

ΑΙΘΙΟΠΕΣ.

Αἰθίοπες τὰς ἀδελφαὶ μάλιστα πμῶσι καὶ τὰς δευδοχὰς μάλιστα καταλείπουσιν οἱ βασιλεῖς, ἐν τοῖς ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῖς τῶν ἀδελφῶν υἱοῖς. Ὄταν δὲ ὁ δευδοχάμορος μὴ ᾖ, τὸν κάλλισον ἐν πάντων καὶ μαχημώτατον αἰεσιῶται βασιλεύει.

Ἀσιῦσι δὲ διδύσειαν καὶ δικμοσιῶν.

Ἄδυοσι δὲ αὐτῶν αἰ οἰκίαι, καὶ ἐν ταῖς ὕδασι κειμένων πολλῶν, ἐδὲ εἰς κλέπτει.

ΒΥΑΟΙ.

Ἐν Βυαοῖς Λίβουσι ἀνὴρ μὲν ἀνδρῶν βασιλεύει, γυνὴ δὲ γυναικῶν.

ΒΑΣΟΥΛΙΕΙΣ.

Βασουλιεῖς Λίβουσι ὅταν πολεμῶσι, τὰς μὲν νύκτας μάχονται, τὰς δὲ ἡμέρας εἰρηνεύου ἄγροσι.

ΔΑΨΟΛΙΒΤΕΣ.

Δαψολίβουσι ὅταν σωμαχθῶσι, πάντες ἀμα γαμουῦσι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ μὲν δύνον πλείαδος, καὶ μὲν τὴν ἐξίασιν χωρεῖ τῶν γυναικῶν κατακειμένων κατασβέσαντες τὸν λύχρον εἰσέρχονται, καὶ ὁ τυχεῖ, μὲν αὐτῆς λαμβάνει.

ΙΑΛΧΛΕΤΕΙΣ.

Ἰαλχλεῖς Λίβουσι, ὅταν πολλοὶ κνηστουσίαι γυναικῶν ὡδρα τὰς κηδῆς ἢ διπνοῦσι, παροσίης τῆς γυναικός. πολλὰ δὲ σηκπτότων, ἐφ' ᾧ αὐτῆς γυνὴ γελᾷσῃ, τούτω σιωοικεῖ.

ΣΟΡΔΟΛΙΒΤΕΣ.

Σορδολίβουσι ἐδὲν κέκτινται σκέυος ἐξω κύλικος καὶ μαχίρας.

ΑΛΙΤΕΜΙΟΙ.

Αλιτέμοι Λίβουσι τοῖς ταχτάτοις αὐτῶν αἰεσιῶται βασιλεῖς· τῶν δὲ ἄλλων πμῶσι τὸν δικμώτατον.

Grauiſſimum apud eos iudicium depoſiti agitur, quod qui fraude inuertere conuictus fuerit, morte afficitur.

Si quis in adulterio comprehenſus fuerit, is cum adultera aſino infidens per urbem circumducitur, idque ad conſtitutum aliquot dierum ſpacium.

ÆTHIOPEſ.

Æthiopes ſororibus potiſſimum honorem exhibent, & ſucceſſionem tradunt Reges, non ſuis, ſed ſororum filijs. Quod ſi ex ijs nullus ſuperſit, cui ſuccedere ius ſit, tum pulcerrimū omnium & bellicoſiſſimum Regem deligunt.

Exercent ij præcipuè pietatem & iuſtitiam.

Ædibus ipſorum nullæ ſunt ianæ, cumque in viis publicis multa ſita iaceant, nemo eorum aliquid furatur.

B V Æ I.

Apud Buæos, Libyæ ſeu Africæ gentem, vir inter viros dominatum gerit, mulier inter mulieres.

B A S V L I E I.

Baſulici, Libyæ gens, quum bellum gerūt, noctu quidem prælium committunt, interdium verò pacem ſeruant.

D A P S O L I B Y E S.

Dapſolibyes ſimularque in vnum conuenere, vniuerſi ſimul nuptias cōtrahunt eodem die, poſt occaſum pleiadum. Etenim vt conuiuati ſunt ad mulieres ſeorſim accumbētes extinctis luminibus adeunt, quamque earum fortè quiſpiam naſtus fuerit, eam & vxorem ducit.

I A L C H L E V E I.

Ialchleuei, gens Libyca, quum multi ſimul eandem ſponſam ambiant, apud ſocerum ſeu ſponſæ petitzæ patrem cœnant. Dum verò multis diſtentijs ſibi inuicem illudunt, cui eorum ſponſa arriſerit, is eam ducit.

S A R D O L I B Y E S.

Sardolibyes nullam ſupelleſtilem ſibi parant, præter calicem & gladium.

A L I T E M I I.

Alitemij Libyes pernicioſiſſimos Reges eligunt: Ex reliquis prout quiſque maximè iuſtus eſt, ita & dignitate eminet.

Οἱ Νομάδες τῆς Λιβύων, ἐ ταῖς ἡμέραις, ἀλλὰ ταῖς νυξίν, αὐτῶν ἀριθμοῖσι τὸν χρόνον.

ΑΦΑΡΑΝΤΕΣ.

Αφάραντες Λίβυες ὀνόματα ἐκ ἔχουσιν ἠλίω διὰ τὸ ἄγοντι λοιδορεῦνται, ὡς πολλά κακὰ φήναντι.

Τῶν δὲ θυγατέρων ἀείσας κείνουσι, τὰς πλείστον χρόνον μαμμηκίας παρδένους.

ΒΟΙΩΤΟΙ.

Βοιωτῶν ἔνιοι τοῖς χρόσι ἐκ ἀποδιδόντας εἰς ἀγροῦν ἄγοντες, καδίσση κελδύουσιν, εἶτα κόρινον ὀπιβάλλουσιν αὐτῶν ὅς δὲ αὐτὸ κοφινωθῆ ἄπμος γίνεται. δοκεῖ δὲ τὸ το παπονθῆναι, καὶ ὁ Ευελπίδου πατήρ, Βοιωτὸς ὢν τὸ γῆρος.

ΑΣΣΥΡΙΟΙ.

Ασσύριοι τὰς παρδένους ἐκ ἀγροῦ πωλοῦσι τοῖς θέλουσι σιωοικεῖν φροσῆτας μὲν τὰς δὴλμιστάτας καὶ καλλίστας, εἶτα τὰς λοιπὰς ἐφεξῆς. ὕταν δὲ ἔλθωσι ὅτι τὰς φαυλοτάτας, κηρύττουσι, πόσον τις θέλει φροσλαβῶν ταύτας σιωοικεῖν, καὶ τὸ σιωαχθῆν ἐκ τῆς τῆν ὑπρεπῶν τιμῆς ταύτας φροσίδνται.

Λοκῶσι δὲ μάλιτα βαδίτητα καὶ ἀοργμοσία.

ΠΕΡΣΑΙ.

Πέρσας ὁμῆ ποιεῖν ἔξεσιν, ἐ δὲ λέγουσιν.

Ἐὰν δὲ τις πατήρα κτείνῃ, ὑπέβληται αὐτὸν οἶονται.

Ἐὰν δὲ τις φροσάξῃ βασιλῆος μασιγῶσση, ἀχρευσί, ὡς ἀγαθοῦ τυχῶν, ὅτι αὐτὸ ἐμνήθη βασιλῆος.

Ἔθλα δὲ λαυβανοῦσι φροσ βασιλῆος πολυτεκνίας.

Οἱ δὲ παῖδες παρ' αὐτοῖς, ὡσπερ μαθήματα, τὸ ἀληθεύειν διδάσκονται.

ΙΝΔΟΙ.

Παρ' Ἰνδοῖς ἔστι τις ἀποσπρηθῆ δανείου, ἢ φροσκαταθήκης, οὐκ ἔστι κείσας.

N O M A D E S.

Nomades & ipsi Libyum gens, in temporum dinumeratione non diebus, sed noctibus vtuntur.

A P H A R A N T E S.

Apharantes Libyes nominibus carent, soli orienti conuicium faciunt, vt qui multa mala in lucem proferat & ostendat.

Ex filiabus optimas eas censent, quæ tempore quam longissimo virgines manent.

B O E O T I.

Quidam Bœotorum decoctores qui non sunt soluendo in forum adducunt, & considerare iussis cophinum superiniiciunt: Ac qui hoc cophini pœna affectus fuerit, inde infamis fit. Quam pœnam irrogatam etiam Euripidæ patri, qui ex Bœotis oriundus erat, sunt qui existimant.

A S S Y R I I.

Assyrij virgines in foro vendunt quibuslibet eas sibi iungi desiderantibus. Ac primo quidem veneunt, quæ forma omnium sunt venustissima, tum deinceps reliquæ. Quum verò ventum tandem fuerit ad maximè deformes, per præconem diuulgant, quantum quisque pecuniæ accipiat, vt eam ducat. Atque ita pretium ex formosarum venditione redactum, in elocandas deformes impendunt.

Coniungunt pariter exercentes in moribus potissimum grauitatem & mansuetudinem.

P E R S Æ.

Apud Persas quod factum turpe existimatur, id nec dictu honestum censent.

Si quis patrem necauerit, eum subditium non genuinum filium existimant.

Si quem iusserit Rex flagris cædi, is tanquam beneficio affectus, gratias agit quod eius Rex meminisset.

Quibus soboles numerosa est, ij præmium eo nomine à Rege ferunt.

Pueri apud ipsos, vera dicere, non fecus atque disciplinam aliquam discunt.

I N D I.

Apud Indos quum quis fraudatur mutuo aut deposito, actio-

κείσιν ἀλλ' αὐτὸν αἰπάτα ὀπσεισας.

Ὁ δὲ πῆχίτου πηθέσας χείρα ἢ ὀφθαλμὸν θανάτῳ ζημιῖται.

Τὸν δὲ μέγιστα ἀδικήσαντα, ὁ βασιλεὺς κελδεὶ κείραται, ὡς ἐχάτης ἔσσης ταύτης ἀημίας.

Ἰνδοὶ συγκατακράμουν, ὅταν τελοθύσασσι, τῆν γυναικῶν τιλὴ προσφιλεστάτην, αὐτῆν δὲ ἐκείνον ἀγῶν μέγιστος γίνεται, σπυδαζόντων νικῆσαι ἐκείνῳ τῆν φίλων.

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙ.

Λακεδαιμόνιοις τέχνας μανθάνειν ἄλλας ἢ τὰς εἰς πόλεμον, αἰχρὸν ἔστιν.

Ἐσιῶνται δὲ πάντες ἐν κοινῷ.

Τοῖς δὲ γέροντας αἰχμύονται, ἐδὲν ἤτιον ἢ πατέρας.

Γυμνάσια ὡσπερ ἀνδρῶν ἔστι, ἔτι καὶ παρθέτων.

Ἐίκοις δὲ ἐμβιοιῶν ἐκ ἔξουσι ἐν Σπάρτῃ, ἔτε Σπαρτιάταις ξενιτῶδες.

Ταῖς δὲ αὐτῆν γυναιξὶ ὡδρα κελδεύονται ἐκ τῆν δειδιζάτων κύνεσται, καὶ ἀσῶν καὶ ξένων.

Χρηματίζεσται δὲ αἰχρὸν Σπαρτιάτη.

Νομισματὶ δὲ χρῶνται σκυπίνῳ, ἐὰν δὲ ὡδρά πνι δῦρεθῆ χρυσὸς ἢ ἀργυρος, θανάτῳ ζημιῖται.

Σεμνιῶνται δὲ πάντες, ὅτι τὰ ταπεινοῖς αὐτοῖς παρέχιν, καὶ κατηκόοις ταῖς ἀρχαῖς.

Μακαρίζονται δὲ μάλλον παρ' αὐτοῖς οἱ γηραιὸς ἀποθνήσκοντες, ἢ οἱ ἀτυχεὸς ζῶντες.

Οἱ δὲ παῖδες νομίμως παρὲν τινα βωμὸν παμόντες μαστιροῦνται, ἕως αὐτὸν ὀλίγοι λειφθέντες σεφαιώδασιν.

Αἰχρὸν δὲ ἔστι δουλῶν σύσκειλον, ἢ συγγυμασλῶ, ἢ φίλον γηρέσται.

Κείσιν δὲ ταῖς γερονταῖς ὅτι τὰς τίρμασι τῆ βία προσπίδεται, τοῖς τε δὲ ἢ κακῶς ζῶσιν.

Ὅταν δὲ σεαπύονται ἐξω χείρας, πῦρ ἀπὸ βωμοῦ τῆ ἀγῆτορος Διὸς ἐναυσάμενος πυρφόρος λεγόμενος, σῶσει τὰ βασιλεῖ ἀσβισσιν αὐτὸν τηρῶν.

nem non habet, sed sibi culpam impurare debet, quod credidit.

Si quis artificem manu vel oculo priuauerit, morte pœnam luit.

Qui grauissimo obnoxius delicto est, iubente Rege tonde-
tur, tanquam hoc extremæ sit ignominia.

Indis mortuis iungitur in rogum vxor ex omnibus dilectissi-
ma vnâ cremanda. Inter ipsas autem acerrimum certamen ori-
tur, adiuuantibus quamlibet suis amicis, uti vincat.

L A C E D Æ M O N I I.

Lacedæmonij non satis honestum ducunt, aliis operam na-
uare artibus, quam ad res bellicas pertinentibus.

Cibum omnes viri vnâ capiunt.

Senes quosuis omnes reuerentur, non secus ac parentes suos.

Ut viris sua sunt exercitia: ita sunt virginibus item sua.

Peregrinis Sparte degere fas non est, nec Spartanum peregrè
proficisci.

Vxoribus suis potestatem faciunt prolem suscipiendi ex pul-
cerrimis, tum ciuium tum peregrinorum.

Quæstum facere Spartano indecorum.

Nomismate vtuntur ex Corio. Quod si verò cõtingat aurum
domi alicuius vel argentum deprehendi, morte pœnam luit.

Maxima omnibus hinc gloria, si se humiles & obedientes ma-
gistratibus suis præbeant.

Beatiores apud eos iudicantur, qui præclaram mortem oppe-
tunt, quam qui in magna prosperitate viuunt.

Pueri ex lege quadam aram circumeuntes flagellantur, donec
pauci ex iis reliqui, perdurantes sub flagris, coronas præmium
auferunt.

Minus honestum censetur timidum aliquem, contuberna-
lem vel Gymnasilij socium, vel amicum sibi iungere.

De Senibus iudicium fit circa finem vitæ, qui nam ex iis be-
nè, qui sequius vitam suam traduxerint.

Quum exercitus educitur extra limites regionis, ignem in-
cendit sacerdos, qui Pyrphorus, id est ignifer, dicitur, ab ara Io-
uis ductoris, quem à Rege non procul remotus præfert, inext-
inctum seruantis.

Συνεπιπέπονται τῶ βασιλεῖ μάντις, κηλιατεγὶ, καὶ αὐληταί, οἷς ἐν ταῖς μάχαις ἀπὸ σαλπύγγων αἰεὶ χροῶνται· μάχονται δὲ ἐστρατηγῶν οἱ.

Ἰπανίστανται ἢ βασιλεῖ πάντες, πωλὼ ἐφόρον. Ὀμνύει τι περὶ τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς, καὶ τοῖς τῆς πόλεως νόμοις βασιλεύειν.

ΚΡΗΤΕΣ.

Κρήτες παρῶντο Ἑλλήνων, νόμοι ἔχον Μίνως θεμελίου, ὃς καὶ παρῶντος ἔθαλασσοκράτησεν. παροσηποιεῖτο δὲ Μίνως ὡς τῷ Διὸς αὐτὸ μῦμα-θηνέαι, δι' ἐνία ἔτη εἰς τὸ ἕρος φοιτῆν, ἐν ᾧ Διὸς αὐτὸν ἐλέγητο, καὶ κεί-θην αἰεὶ πναὶ νόμοις φέρον τοῖς Κρησὶ. Μείμνηται δὲ τούτου καὶ Ὀμηρος, ἐν οἷς λέγει.

Τοῖσι δ' ἐν Κνωσὸς μεγάλη πόλις, ἐνθα Μίνως γα.

Εννέωρος βασιλεὺς, Διὸς μεγάλοιο βασιλεὺς.

Οἱ δὲ Κρητῶν παῖδες ἀγαλάζονται κοινῇ μετ' ἀλλήλων σκληραγωγούμενοι, καὶ θῆρας καὶ δρόμοις ἀσπίταις ἀνυπόδυτοι κατανούοντες, καὶ τιλὴ ἐνόπλιον πυρρίχην ἐπιποικιῶτες, ἡ πνα παρῶντος εὖρε Πύρριχος κύδω-βιάτης Κρής το γένος.

Συσαίτουσι δ' ἐν κοινῇ οἱ ἄνδρες, τιλὴ αὐτῶν διαίταν ἔχοντες ὄξισου πάντες.

Δῶρα δὲ αὐτοῖς ὄσιν ὄπλα τιμώτατα.

ΑΤΤΑΡΙΑΤΑΙ.

Αυταριάται τοῖς ἀδυνάτοις ἔτη στρατιωτῶν ἐν ταῖς ὀδοποιεῖαις ἐδέ-ποτε ζῶντας ἀπολείπουσι.

ΤΡΙΒΑΛΛΟΙ.

Τριβαλλοὶ τίτλαρος φάλαγγας ἐν ταῖς μάχαις ποιοῦνται· τιλὴ παρῶ-τιλὴ ἔτη ἀδυνάτων, τιλὴ ἐχρημῶν ἔτη κρητίων, τιλὴ τριτῶν ἔτη ἰππέων, τι-λὴ δυνάτων τιλὴ τῶν γυναικῶν, αἱ αὐτοῖς εἰς φυγῆν τριποδμοῖς κωλύουσι βλασφασμοῦσιν.

ΚΑΥΣΙΑΝΟΙ.

Καυσιανοὶ τρεῖς μὲν ἡμερωμοῖς θρησκῶσι τοῖς δὲ τελευτῶσαντας μα-καρίζουσι.

ΚΙΟΙ.

Κιοὶ τοῖς ἀποθανόντας κατακαύσαντες καὶ ὀσολογίσματα ἐν ὄσιν

Adiunguntur autem Regi in bellum eunti Vates, medici, tibicines. Nam tibiis in bellis vice tubarum vtuntur. Pugnantes autem coronis ornantur.

Regi assurgunt omnes præterquam Ephori. Iurat autem Rex antequam regnum adeat, Imperaturum se iuxta leges Reipublicæ.

CRETENSES.

Cretenfes primi inter Græcos leges habuerunt, à Minoe Rege conditas, qui & primus maris imperio potitus est. Fingebat autem Minos se ab ipso Ioue didicisse, quod per annos nouem ad montem quendam commearat. Vbi antrum Ioui sacrum erat, à quo reuersus semper leges aliquas Cretenfibus attulit. Cuius meminit Homerus suis versibus, quorum hæc sententia:

Inter illas est Gnoſſus vrbs magna, vbi Minos

Nouem annis imperauit, qui Iouis magni confabulator erat.

Cretenſium pueri in vnum publicè congregantur, ibique vnà durèter educantur, & venationibus dediti per accliuia nudis pedibus diſcurrunt, & armati ad saltationem Pyrrhicham dictam magno labore aſſueſcunt, cuius inuétor fertur fuiſſe Pyrrhichus Cydoniates, genere Cretenſis.

Viri autem ſimul in publico cibum capiunt, eadem victus ratione æqualiter omnia iſtis præbentur.

Dona apud iſtos plurimi æſtimata, ſunt arma.

AVTARIATÆ.

Aurariatæ milites per viam ægros imbecillèſque factos, in viuis nunquam relinquant.

TRIBALLI.

Triballi quatuor Phalanges ſeu ordines in acie inſtruunt: Primam Phalangem faciunt imbecillium: Alteram ab ea fortiſſimorum quorumque: Tertiam Equitum: vltimã mulierum, quæ reliquos in fugam verſos conuiciis ſiſtunt.

CAVSIANI.

Cauſiani eos qui in lucem eduntur, deplorant; qui autem è vita excedunt, eos beatos iudicant.

C I I.

Cij mortuos quum cremarunt oſſa eorum colligunt, quæ in

τὰ ὅσα καταπίασιν, εἶτα ἐνθίντες εἰς πλοῖον, καὶ κόσκινον λαβόντες
ἀναπλέουσιν εἰς πύλας, καὶ πρὸς τὸν αἴεμον ἐξοδίζουσι, ἀρχὴ αὐ-
τὰ πάντα ἐμφυσηθῆ καὶ ἀφανῆ γήμηται.

ΤΑΥΡΟΙ.

Ταῦροι Σκυθικὸν ἔθνος, τοῖς βασιλεῦσι τοῖς δυνασταῖσι τῶν φίλων συ-
κατατάσσουσιν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποθανόντος φίλου, ἢ μέγρος ἢ τὸ ὅλον ἀποτέ-
μει ὠπίον, πρὸς τὴν ἀξίαν τῆ τελευτήσαντος.

ΣΙΝΔΟΙ.

Σινδοὶ ποσούτοις ἰχθῆς ἐπὶ τοῖς ταύροις ἐπιβάλλουσιν, ὅσους πολεμίους ὁ
βασιλεὺς ἀπεκτονῶς ἤ.

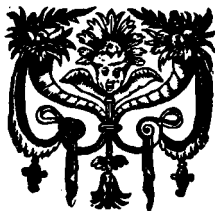
ΚΟΛΧΟΙ.

Κολχοὶ τοῖς τελευτήσαντας ἐτάπτεσιν, ἀλλὰ κρεμάουσιν ἀπὸ δένδρων.

ΠΑΝΗΒΟΙ.

Πανήβοι Λίβυες, ὅταν αὐτοῖς βασιλεὺς ἀποθάνῃ, τὸ μὲν σῶμα κατορύτ-
τουσι, τὴν δὲ κεφαλὴν ἀποκόψαντες, ἢ χυσιώσαντες ἀναπλάσσει ἐν ἱερῶ.

ΤΕΛΟΣ.

GENTIVM.

mortario contundunt. Tum in nauigium imponentes in altum nauigant, vbi per cribrum ea ad ventos dispergunt, donec omnia difflantur & euaneſcunt.

TAVRI.

Tauri, Gens Scythica, vnà cum Regibus mortuis gratiffimos quoſque eorum amicos humare ſolent. Rex verò quum amicum aliquem morte amittit, aut partem auriculæ, aut totam eam abſcindit, prout dignitas amici mortui merebatur.

SINDI.

Sindi quum quenquam ſepeliunt, tum quot hoſtes in vita occiderit, totidem piſces, eius ſepulcro iniiciunt.

COLCHI.

Colchi vita functos non humi ſepeliunt, ſed ab arboribus ſuſpendunt.

PANEBI.

Panebi Libyes mortuo Rege corpus reliquum terra condunt: caput autem trunco amputatum inaurantes in ſacris ſtatuunt.

F I N I S.

